

Bibliotekoznawstwo w szkole

STUDIA PODYPLOMOWE

Program zajęć

14

311

14

3

90

Liczba miesięcy nauki Liczba godzin zajęć Liczba zjazdów Liczba semestrów Liczba godzin praktyk

Podstawy wiedzy o bibliotece (10 godz.)

- Typologia bibliotek,
- Biblioteka w systemie kultury,
- Rodzaje bibliotek i ich zadania,
- Użytkownicy bibliotek,
- Działalność bibliotek (usługowa, informacyjna, wydawnicza).

Prawo w bibliotece (10 godz.)

- Podstawowe akty prawne,
- Prawo autorskie i prawa pokrewne,
- Egzemplarz obowiązkowy,
- Kwalifikacje pracowników,
- Kodeks pracy,
- Zamówienia publiczne.

Historia książki i bibliotek (10 godz.)

- Pismo jego istota, funkcje i rozwój,
- Morfologia książki dawnej,
- Charakterystyka produkcji wydawniczej i piśmiennictwa okresu książki drukowanej ręcznie,
- Rewolucja przemysłowa i charakterystyka książki XIX w.,
- Najważniejsze zabytkowe kolekcje,
- Biblioteki w Polsce.

Organizacja i zarządzanie zbiorami w bibliotece (10 godz.)

- Pojęcie dokumentu, podział i charakterystyka zbiorów,
- Specjalizacja w zakresie gromadzenia zbiorów,
- Zasady budowania zasobów w różnych typach bibliotek,
- Zasady gromadzenia zbiorów (kompletność, aktualizacja, selekcja),

- Źródła informacji o dokumentach,
- Źródła gromadzenia zbiorów,
- Ewidencja zbiorów i inwentaryzacja zbiorów,
- Udostępnianie zasobów,
- Digitalizacja,
- Ochrona i konserwacja zbiorów.

Prasa i czasopisma (10 godz.)

- Gromadzenie (od zamówienia do archiwizacji),
- Opracowanie tradycyjne i elektroniczne,
- Rodzaje czasopism specjalistycznych.

Opracowanie formalne zbiorów (10 godz.)

- Normy i standardy opisu formalnego zbiorów bibliotecznych,
- Podział i typologia katalogów,
- Zasady katalogowania alfabetycznego,
- Hasła wzorcowe.

Opracowanie rzeczowe zbiorów (10 godz.)

- Historia klasyfikacji nauk i piśmiennictwa,
- Języki informacyjno-wyszukiwawcze,
- Systemy klasyfikacji (klasyfikacja rzeczowa, Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiętna, języki haseł przedmiotowych (JHP BN, KABA), deskryptory BN.

Zarządzanie biblioteką (15 godz.)

- Biblioteka jako organizacja (zarządzanie organizacją, style kierowania),
- Struktura różnych typów bibliotek (rodzaje struktur organizacyjnych),
- Zarządzanie strategiczne biblioteką,
- Zarządzanie personelem (pracownicy bibliotek i ośrodków informacji naukowej, zawód, etyka),
- Budowanie efektywnego zespołu (motywowanie, kultura organizacyjna),
- Zarządzanie talentami,
- Analiza ról odgrywanych w zespole,
- Rozwiązywanie konfliktów.

Marketing i promocja (10 godz.)

- Wizerunek biblioteki (marketing biblioteczny, promocja biblioteki w środowisku lokalnym, public relations, reklama, plan marketingowy, strategie promocyjne, sponsoring),
- Badanie potrzeb użytkowników,
- Analiza SWOT,
- Strategia rozwoju biblioteki,
- Organizacja imprez kulturalnych i naukowych.

Komunikacja w bibliotece (10 godz.)

- Społeczne aspekty komunikacji (procesy komunikowania się w społeczeństwie),
- Środki i formy komunikowania,
- Język jako narzędzie komunikacji,
- Etyka komunikacji.

Social media w bibliotece (10 godz.)

- Historia mediów społecznościowych,
- Narzędzia social media (Facebook, Twitter i in.),
- Marketing społecznościowy,
- Budowanie relacji z klientami,
- Webwriting.

Menedżer kultury w bibliotece (10 godz.)

- szanse i wyzwania dla bibliotek,
- łączenie bibliotek z instytucjami kultury,
- animator kultury,
- organizowanie i prowadzenie działalności kulturalnej,
- organizowanie imprez kulturalnych i artystycznych,
- rola i funkcje menedżera kultury.

Nowoczesna biblioteka szkolna (8 godz.)

- Akty prawne regulujące pracę w bibliotekach szkolnych. Standardy.
- Tendencje w rozwoju współczesnych bibliotek szkolnych w Polsce i w krajach Unii Europejskiej.

- Wskazanie zmian i oczekiwań użytkowników bibliotek szkolnych i pedagogicznych.
- Podstawowe zadania nauczyciela-bibliotekarza.
- Ewaluacja. Ocena jakości i efektywności pracy biblioteki szkolnej.

Czytelnictwo (10 godz.)

- Czytelnictwo a komunikacja społeczna,
- Współczesna wiedza o czytelnictwie,
- Interdyscyplinarny charakter czytelnictwa,
- Badania czytelnictwa,
- Metody i techniki badań czytelnictwa,
- Czytelnictwo różnych grup wiekowych oraz społecznych,
- Specjalne grupy czytelników.

Źródła informacji (10 godz.)

- Warsztat informacyjny bibliotekarza,
- Tradycyjne i nowoczesne źródła informacji,
- Standardy w działalności bibliograficznej,
- Metodyka bibliograficzna,
- Polskie i zagraniczne spisy i serwisy bibliograficzne (bibliografie narodowe i specjalne, bazy danych),
- Biblioteki cyfrowe,
- Open access,
- Selekcja w Internecie.

Współczesne systemy informacyjno-wyszukiwawcze (10 godz.)

- Systemy biblioteczne,
- Budowa i funkcje systemów bibliotecznych,
- Systemy biblioteczne w polskich bibliotekach,
- Katalogi centralne.

Współczesny rynek wydawniczy (5 godz.)

- Tendencje na polskim i światowym rynku książki (książka tradycyjna i elektroniczna),
- Segmenty rynku książki,

- Publikacje elektroniczne,
- Targi książki,
- Portale i wortale rynku książki,
- Książki nagradzane,
- Podstawy zagadnień wydawniczych i księgarskich,
- Design książki współczesnej.

Polska literatura współczesna (5 godz.)

- Periodyzacja literatury po roku 1939,
- Najważniejsze nurty, tendencje i pokolenia literackie,
- Literatura polska po przełomie 1990 roku,
- Ośrodki kultury polskiej na emigracji,
- Polska literatura współczesna w sieci.

Literatura dla dzieci i młodzieży (7 godz.)

- Książki dla dzieci i młodzieży (geneza, konwencje, tematy, gatunki),
- Rozwój książki dla dzieci,
- Główne nurty powieści dla młodzieży (mody literackie),
- Kanon lektur,
- Edytorstwo książki dla dzieci i młodzieży (ilustracje),
- Literatura dla dzieci i młodzieży w sieci,
- Nagrody (polska sekcja IBBY),
- Prasa dla dzieci i młodzieży.

Dydaktyka (125 godz.)

1. Animacja w bibliotece (15 godz.)

- organizacja imprez bibliotecznych,
- nowoczesne metody i techniki promocji czytelnictwa i książki,
- zagadnienia edukacji regionalnej,
- klasyfikacja form i metod pracy z czytelnikiem, działania animacyjne,
- oferty biblioteki adresowane do różnych kategorii czytelników,
- formy działalności edukacyjno-kulturalnej,

- gry i zabawy czytelnicze,
- konkursy czytelnicze.

2. Biblioterapia (15 godz.)

- psychologiczne podstawy biblioterapii,
- terapeutyczna funkcja literatury,
- metody i techniki stosowane w biblioterapii,
- wykorzystanie biblioterapii w pracy z czytelnikiem chorym i niepełnosprawnym,
- konstruowanie scenariuszy zajęć biblioterapeutycznych.

3. Internet i multimedia w dydaktyce (15 godz.)

- materiały dydaktyczne dostępne w Internecie,
- narzędzia do tworzenia cyfrowych materiałów dydaktycznych opracowanie cyfrowych materiałów dydaktycznych,
- prawo autorskie w Internecie.

4. Usługi biblioteczne i informacyjne (10 godz.)

- charakterystyka współczesnych usług,
- typologia usług,
- promocja usług,
- usługi a czytelnik.

5. Metodyka pracy nauczyciela bibliotekarza (20 godz.)

- działalność informacyjna,
- praca pedagogiczna z uczniem: uczeń jako użytkownik biblioteki szkolnej,
- praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- praca z klasą - kształcenie umiejętności informacyjnych, praca z zespołami uczniów,
- terapeutyczne i kompensacyjno-profilaktyczne funkcje biblioteki szkolnej,
- współpraca nauczyciela bibliotekarza z gronem pedagogicznym,
- rodzice i inni użytkownicy biblioteki szkolnej.

6. Organizacja biblioteki szkolnej i pedagogicznej (15 godz.)

- kierunki rozwoju bibliotekarstwa szkolnego na świecie i w Polsce,
- podstawy prawne funkcjonowania bibliotek szkolnych i pedagogicznych,
- planowanie i dokumentowanie pracy w bibliotece,
- status nauczyciela bibliotekarza, wymagania kwalifikacje i droga awansu zawodowego,
- urządzenie i wyposażenie lokalu,
- biblioteki szkolne i pedagogiczne w środowisku.

7. Metodyka pracy z czytelnikiem (20 godz.)

- użytkownicy bibliotek,
- metody i formy pracy z czytelnikiem dorosłym,
- metody i formy pracy z czytelnikiem trudnym,
- metody i formy pracy z czytelnikiem chorym i niepełnosprawnym,
- edukacja czytelnicza.

8. Organizacja biblioteki akademickiej i publicznej (15 godz.)

- organizacja i funkcjonowanie biblioteki akademickiej,
- zadania biblioteki akademickiej,
- użytkownicy bibliotek akademickich,
- warsztat pracy naukowej i dydaktycznej,
- pomoc w kształceniu studentów, kadry naukowej,
- organizacja i prowadzenie bibliotek publicznych,
- zadania wojewódzkiej biblioteki publicznej,
- zadania powiatowej biblioteki publicznej,
- upowszechnienie czytelnictwa,
- kształtowanie kultury czytelniczej,
- zaspokajanie potrzeb czytelniczych,
- uzupełnienie działalności innych typów bibliotek,
- kształtowanie kultury czytelniczej,
- zagadnienia prawne i finansowe.

Seminarium (6 godz.)

Przygotowanie do pisania pracy dyplomowej.

Praktyka (90 godz.)

Praktyka dotyczy osób posiadających kwalifikacje pedagogiczne, które chcą pracować w bibliotece szkolnej lub pedagogicznej.

W trakcie praktyk uczestnicy poznają warsztat pracy bibliotekarza. Zapoznają się z wyposażeniem i dokumentacją biblioteki. Poznają w praktyce zasady gromadzenia, udostępniania, ewidencjonowania, selekcji i ochrony zbiorów. Poznają formy i metody pracy z czytelnikiem wykorzystywane w bibliotece.

Warunki zaliczenia

- dwa testy półroczne
- praca podyplomowa w formie projektu (prezentacja działań praktycznych)

- praktyka zawodowa dla osób posiadających kwalifikacje pedagogiczne
- obrona projektu